

Aasta teema: Jagatud avalik ruum

Üle 70% eurooplastest elab linnapiirkondades, mistõttu on linnades vähenenud ka avaliku ruumi osakaal. See on koht, kus kõigil inimestel, transpordiliikidel ja tegevustel on piisavalt ruumi, on tagatud sotsiaalne võrdsus ja liiklusohutus, vähem müra ja õhusaastet ning parem elukvaliteet. Seega on avaliku ruumi jagamine ühiskonnale väga kasulik.

70% surmaga lõppenud liiklusõnnetustest linnades on seotud vähem kaitstud liiklejagruppidega, mistõttu on oluline seada see rühm avaliku ruumi jagamisel esikohale. Et julgustada inimesi sagedamini kõndima ja jalgrattaga sõitma, peaks olema loodud seda toetav kvaliteetne taristu ja seadusandlus, mis seavad esikohale jalakäijad ja jalgratturid.

Avalikul sektoril on vahendid poliitika kujundamiseks ja taristu arendamiseks, et toetada püsivat üleminekut säästvale liikuvusele. Kokkuvõttes mõjutavad meie individuaalsed valikud seda, millises linnaruumis me elame.

Teeme koostööd, et parandada jagatud avalikku ruumi!

Jagatud avalik ruum ja EUROOPALIIKUVUSNÄDALA eesmärgid:

- Linnaelu kvaliteedi parandamine ja inimkeskse taristu edendamine.
- Teiste ELi algatuste, näiteks REPowerEU ja Euroopa rohelise kokkuleppe toetamine.
- Säästvate transpordiliikide kasutamise hõlbustamine ja käitumisharjumuste muutmine, pakkudes aktiivse liikuvuse ning ühistranspordi jaoks sobivat taristut, võrgustikke, tingimusi ja sihtkohti.

1. Avaliku ruumi kogemine teistmoodi

Avalik ruum on mõeldud kõigile! See peaks olema kõigile kättesaadav, ohutult kasutatav ja nauditav, pakkudes võimalust nii liikumiseks kui ka sotsiaalseks suhtlemiseks.

Tehke säästev liikuvus nähtavaks: Edendage säästvaid liikumisviise ja tutvustage alternatiive auto omamisele, nt rendisõidukid (jalgrattad, autod, elektritõukerattad jne), kastirattad, ühistransport ja eelkõige kõndimine. Säästvad transpordiliigid ja põhimõte „kasuta, kuid ära oma“ aitavad vähendada liiklusummikuid, sõltuvust autodest ja ruumivajadust erinevate isiklike transpordivahendite parkimiseks.

Näidake eeskuj: Avaliku sektori töötajad ja lepingulised partnerid peaksid pakkuma stiimuleid, mis soodustavad säästvate ja aktiivsete liikumisviiside kasutust. See võimaldab olla eeskujuks ja tõsta läbi oma kogemuste teadlikkust kvaliteetse taristu vajalikkuse osas. Samuti tuleks kohalike omavalitsuste sõidukipargile ja ühistranspordile eraldada piisavalt rahalisi vahendeid energiatõhusamate sõidukite kasutuselevõtuks.

Kaitske ja arvestage: Kampaaniate, ruumiplaneerimise ja seadusandlusega tuleks juhtida rohkem tähelepanu vähem kaitstud liiklejagruppidele (nt lapsed, jalakäijad, piiratud liikumisvõimega inimesed).

Kujundage avalik ruum tuleviku prioriteetide järgi: Avalik ruum on olnud linnades ja asulates olemas läbi aegade. Arengu käigus on võimalik seada esikohale säästev liikuvus, eelkõige kõndimine ja jalgrattasõit.

Eesõigus: Arvestada tuleb kõigi liiklejatega, sh vähem kaitstud liiklejagruppidega (aktiivsete liikumisviiside kasutajad, erivajadustega inimesed). Ruumi tuleks jagada õiglaselt ja ka transpordikasutajad peaksid liigeldes austama jalakäijaid ja piiratud liikumisvõimega inimesi.

Koosloome: Koosloomine tähendab alates protsessi algusfaasist kogukondade ja huvigruppide kaasamist. Kohaliku kogukonna soovidest rääkimine soodustab kaasamist ja aitab koguda erinevaid vaatenurki, ideid, võimalikke takistusi, mis tuleb ületada, ja suurendab üldjuhul heakskiitmise tõenäosust.

Vaba aja veetmise kohtade taaselustamine: Vaba aja veetmise kohad pakuvad võimalusi mugavaks ja taskukohaseks suhtlemiseks väljaspool kodu ning töokeskkonda, näiteks pargid, kogukonnakeskused, pubid ja kohvikud. Sellised kohad on elukvaliteedi ja vaimse heaolu seisukohalt avalikus ruumis üha olulisemad.

3. Kooliteed: turvalise ruumi loomine aktiivseks liikumiseks

Turvalise koolitee loomine ei ole oluline mitte ainult meie laste ohutuse seisukohalt, vaid selliste algatustega toetatakse ka põlvkondadevahelist üleminekut turvalisemale aktiivsele liikumisele.

Suunake kohalik liiklus koolide juurest eemale: Algatege koostöö kohaliku omavalitsuse ja koolide vahel, et parandada jalgsi, jalgrattaga ja ühistranspordiga liikujate juurdepääsu koolipiirkondadele. Tihedat autoliiklust tuleks koolide ümbruses piirata.

Jagage häid kogemusi: Turvalise koolitee loomiseks on palju häid näiteid (liiklusmärgid, jalgrattaparklad, juurdepääs ühistranspordile jne). Proovige häid praktikaid ellu viia ka oma piirkonnas.

Koolitage lapsevanemaid ja õpetajaid: Sageli tekivad koolide ümbruses liiklusprobleemid, kuna lapsevanemad kasutavad laste kooli ja koolist koju viimiseks autot. Laste jaoks saab luua turvalise ruumi, kehtestades kooli ümbruses autovaba tsooni või võttes kasutusele muid sihipäraseid meetmeid.

Õpetage järgmist põlvkonda: Oluline on rääkida liiklusohutusest ning julgustada õpilasi ja lapsevanemaid ühiselt jalgsi ja jalgrattaga mööda turvalist teekonda kooli minema.

Tagage ligipääsetavus kõigile liiklejatele:

Tänavate, ristmike ja erinevaid transpordiliike ühendavate keskuste projekteerimisel tuleb tagada ligipääsetavus kõigile kasutajatele, sealhulgas igas vanuses peredele ja erivajadustega inimestele. See hõlmab selliseid näitajaid nagu tee laius ja sõidukiirus, samuti ühistranspordi ligipääsetavuse näitajaid (nt liftid, ooteplatvormide kõrgus, madala sisenemisega ühissõidukid jne).

Suurem liiklusohutus: Tutvuge teiste riikide heade praktikatega, kus on edukad riiklikud strateegiad vähem kaitstud liiklejagruppide kaitsmiseks ning säästava liikumisviiside toetamiseks. Võimalusel rakendage häid kontseptsioone kohalikul tasandil.

Kehtestage parkimise reeglid: Kehtestatavad reeglid peaksid toetama säästva liikuvuse eesmärke. Ohutu liiklusruumi tagamiseks tuleb korraldada nii autode, elektritõukerataste kui ka jalgrataste turvaline parkimine.

Liiklusruumi võrdne jaotamine: Vältige taristu loomist, mis takistab või vähendab aktiivsete liikumisviiside osakaalu tänavaruumis. Selleks tuleb tagada märgistus, valgustus, parkimine ja laadimisjaamade olemasolu.

Toetus naabruskonna tasandil: Kehtestage piirkiruseks 30 km/h. Looge turvalised jalgrattateed, mis on füüsiliselt mootorsõidukite eest kaitstud. Suurendage ühistranspordi läbilaskevõimet ja pikendage tööaega. Koguge avalikkuse tagasisidet. Võtke ühendust kohalike organisatsioonidega, et töötada välja liikuvuskavad.

2. Linnaruumi üheskoos ümberkujundamine

Linnaruumi ümberkujundamisel tuleb kaasata kohalik kogukond ning arvestada erinevate huvigruppide ja liikumisviisidega. See aitab jagada tänavaruumi vastavalt kohalikele kontekstidele ja võimaldab kõigi transpordiliikide koosseksisteerimist.

4. Turvalisemate tänavate planeerimine ja projekteerimine

Turvalisemate tänavate planeerimine ja projekteerimine eeldab kõigi elanike ja transpordiliikidega arvestamist. Linnaplaneerijaid tuleks (ümber) õpetada, et nad oskaksid tasakaalustada liiklusruumi jaotust ja kaitsta vähem kaitstud liiklejagruppe. Seda tuleks silmas pidada ka liikuvuskavade koostamisel.

